

Virto eglės...

Gruodžio 22 - osios rytą Rokiškio Nepriklausomybės aikštėje vėl sudūzgė benzininiai pjūklai - nuverstos pastutinios dvi eglės, žaliavusios netoli tos vietos, kur bus pastatytas paminklas miesto 500 metų jubiliejui. Kiek anksčiau nukirsta viena eglė buvo nuvežta prie Teatro rūmų, na, o šios dvi iškeliaavo tolėliau - į Skemų pensionatą ir Obelių vaikų globos namus.

Vytautas Abarius:

"Šios eglės - vaikų džiaugsmui".

Bene pirmą kartą tokios dailios žaliaskarės per šv. Kalėdas džiugino, o per Naujuosius džiugins mažus ir didelius. Tiesa, kai dūzgė pjūklai, pro šalį ėję rokiškėnai eglų vertimą komentavo visaip. Tuo tarpu Rokiškio miesto seniūnijos vietos ūkio vyriausiasis inžinierius Vytautas Abarius sakė:

- Jas vis tiek reikėjo nupjauti. Laukėm švenčių, kad eglės galima būtų panaudoti geriems tikslams. Nugenėtas šakas veltui atidavėm miesto gyventojams.

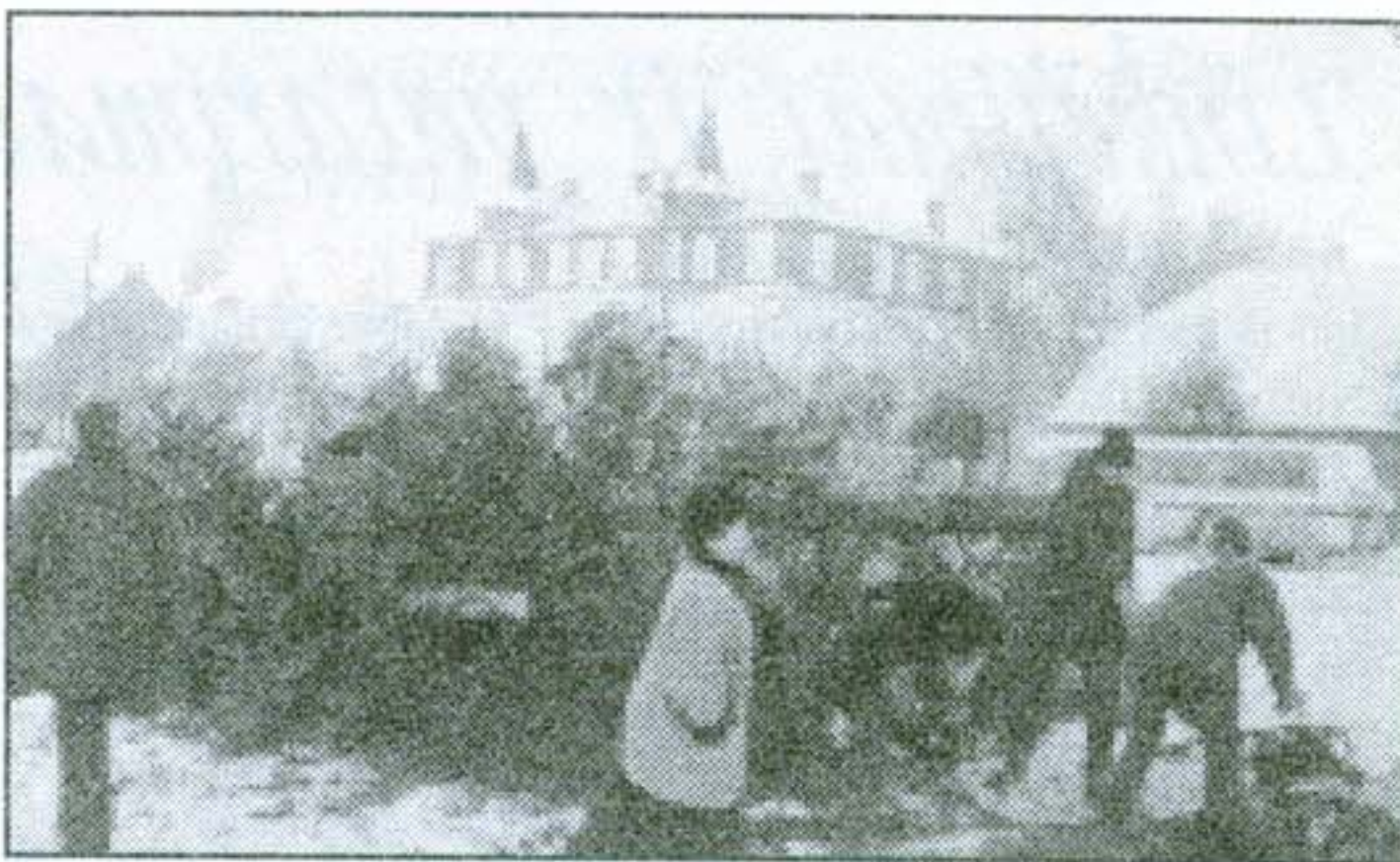
Nepriklausomybės aikštė dar labiau ištuštėjo...

Prisiminiau vasarą vykusį trumpą pašnekesį su iš kaimo atvykusia moterimi. Ji tada, pamačiusi kertamus medžius, niekaip negalėjo patikėti tuo, kas vyksta, ir klausė: "Kas čia, vaikeliai, darosi?"

Pajuokavau, jog aikštę išars ir joje pasodins bulves. Kai derlių nukas, čia pat jį ir pardavinės. Taip aikštė vėl virs turgaus aikšte, kaip buvo anksčiau. "Tu žiūrėk, kaip sugalvojo", - kraipė galvą moteris ir tebežiūrėjo į virstančius medžius. Turbūt ji patikėjo mano žodžiais. Jei būčiau pasakęs tiesą, kad kitamet ši aikštė nušvis naujomis spalvomis ir bus panaši į aikštę priešais Gintaro muziejų Palangoje, kaimietė mane, ko gero, būtų palaikiusi kvailiu...

Kaip bus iš tikrųjų, tuoj pamatysim.

Vygandas Pranskūnas

Kai kurie rokiškėnai buvo patenkinti - eglėlių gavo už dyką.

Ačiū už labdara

"Rokiškio pragiedrulių" redakcija dėkinga akylos, nuoširdžioms, supratingoms, tiesiog nuostabioms skaitytojoms, šiais metais mus reklamavusioms per Baltijos televiziją. Būti minimiems šalia tokių spaudos gigantų, kaip "Lietuvos rytas", "Respublika", "Akistata", "Lietuvos žinios", išties malonus siurprizas. Tuo labiau, kad reklamos agentės už savo pastangas neprašė nei cento, nei bučnio. O juk mes, "Pragiedrulių" darbuotojai, nesam kažkokie mėmės ir žinom, kiek kainuoja reklamos sekundės televizijoje, kurios reitingas nuolat kyla.

Kadangi agentės iki šiol mums neprisistatė (liko anonimės, kitaip tariant, kuklios bailės), tad švenčių proga negalime jų apdovanoti vertingu pri-

zu. Vis dėlto joms primename: ir po Naujųjų bus dar tų švenčių!

Leonas Eimantas

Nemokamos reklamos realizuotojas

Jei skubėsite į svečius

Artėjant šventėms, vis daugiau keleivių skuba į traukinį Šiauliai - Obeliai. Dabar kiekvieną dieną iš Rokiškio geležinkelio stoties traukiniai į Šiaulius išvyksta ^{4.57} 5.55 ir 15.20 val.

Į Šapelius - antradieniais, šeštadieniais, sekmadieniais 9.20 ir 20.06 val.

Kitomis dienomis traukinys važiuoja tik iki Obelių.

Stoties viršininkas Kazimieras Narbutas prašė priminti, kad kelionė traukiniu ne tik saugi, bet ir pigi.

Ernestas Čižinauskas

Linkėjimai ir patarimai - vis dar nemokami

Šiais laikais už viską reikia kloti pinigą. Nori išsisukti nuo kalėjimo – mokėk. Nori savo atžalą įtaisyti į teisės studijas – mokėk! Apie mokesčius už butą ar elektrą ir kalbos nėra.

Bet yra mūsų pasvietyje ir tokių dalykų, kurie dar nekainuoja nieko. Pavyzdžiui, geri linkėjimai arba kokie nors naudingi patarimai. Štai šį rytą, vos išėjęs į tarnybą, susitinku kaimyną Joną. Kilsteli kepurę kaimynėlis, palinki labo ryto ir iš karto pataria:

- Būk atsargus – gatvėje plikledis.

Kaimynui, aišku, šis patarimas nieko nekainavo, bet man, ko gero, padėjo išvengti nelaimės. Įsivaizduokite: einu žiopsodamas į kokią nors "Viagros" reklamą, paslystu, drimbu, atsigaučiu ligoninėje, gipsas. Žinoma, be briliantų.

O dabar, prisimindamas nemokamą kaimyno patarimą, žiūrėju tik po kojomis. Tiesa, viršininko žmonos nepastebėjau, nepasisveikinau. Bet ir ji manęs nepastebėjo. O štai bendradarbis Petras į tarnybą kulniavo, matyt, be jokių patarimų. Ir ką jūs manote? Parpuolė lygioj vietoj, susilaužė. Nieko baisaus, vaikų turės, bet negi malonu kokį mėnesį vaikščioti su gipsu?

Dažni patarinėjimai, žinoma, įkyri. Tada patarinėtojai pasitelkia psichologus, psichoanalitikus, dizainerius, ir jie taip viską susuka, kad patarimas į galvą įsminga be jokio skausmo, o joje pasilieka (tarsi ir vidinė) nuostata, jog reikia pirkti tą, o ne kitą dantų pastą, tą, o ne kitą dešrą, automobilį. Reklama – tai patarimas. O jis, kaip visada, nemokamas.

Linkėjimais ir patarimais stebina kiekviena rinkimų kampanija. "Balsuokite tik už Landsbergį!" "Tik už Ozolą!" "Pats šauniasias – Jursėnas!" Taip šaukia ir patarinėja kiekvienas stulpas. Jeigu garsiai klykia – išgirstame. Ir už tai mokėti nei eurai, nei doleriai, nei litais nereikia.

Šiandien – Naujųjų metų išvakarės. Brangioms dovanoms eurų, dolerių ar pagaliau tų litų ne kiekvienas turi. Bet kiekvienas savo giminei, kaimynui, draugui gali suteikti nemokamą malonumą. Pakanka pakelti šampano taure ir nuoširdžiai (jeigu įmanoma) ištarti tris žodžius:

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Stasys Varneckas

Horoskopiškos pastabos 1999 – iesiems

*Pažiūrėję į žvaigždes,
Rašome šias eilutes,
Nes aukštam žvaigždžių knygyne*

*Surašytos visos žinios
Apie mūsų likimus,
Žmonas, pajamas, namus,
Apie viską, ko nežino
Netgi artimas kaimynas*

Avinui

Avinėli! Išdidumas
Išsisklaido tarsi dūmas.

Taurui

Pasikliauk savo protu,
Jei nevertini kitų.

Dvyniui

Žmonai būki nuolankus,
Kai grįžti nepaslankus.

Vėžiui

Meilė – tai tokia liga,
Kada susergi staiga.

Liūtui

Iš pradžių agresija,
O paskui – depresija...

Mergelei

Išganymas tik vienas:
Ne alus, o pienas.

Svarstyklėms

Tardamas žodį – pasverki.
Ir... užsimerki.

Skorpionui

Laikyk liežuvį už dantų,
Nors būtų velniškai sunku.

Šauliui

Užsiimki labdara.
Ta veikla labai gera.

Ožiaragiui

Klajosi vienas po žvaigždynus.
O laimė? Ji tavęs nežino.

Vandeniui

Geras metas į keliones
Pas gerus, vaišingus žmones.

Žuviai

Romantika – dalykas geras.
Už gerą darbą – honoraras.

PPP

PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22

4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail:

pragiedruliai@post.omnitel.net

Leidėjas UAB "Rokiškio
pragiedruliai"

Indeksas 424.

2,5 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas

antradieniais ir

penktadieniais

Tiražas 5990 egz.

Redaktorius

Vygandas Pranskūnas

Tel. 51532

Korektorė

Rasa Čižauskienė

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Igoris Skripka

Autoriai atsako už pateiktus faktus ir kitą informaciją.

Redakcija už reklamos ir skelbimų turinį neatsako.

Skelbimai ir prenumerata redakcijoje priimami darbo dienomis.

SPORTAS

Krepšinio aikštelėse

Štai kaip atrodo Lietuvos vyrų krepšinio B lygos pirmenybėse dėl 9 - 15 vietų kovojančių komandų turnyro lentelė po I rato (vieta, komandos pavadinimas, taškai):

1. "Politechnika"	21
2. "Rokiškio sūris"	20
3. "Meresta"	20
4. "Cifika"	20
5. "Vėrgė"	18
6. "Kretinga"	15
7. "Sūduva"	14

Antrojo rato rungtynėse "Rokiškio sūris"

namuose rezultatu 77:75 (32:44) įveikė Radviliškio "Vėrgę". Mūsų šiek tiek taškus pelnė: G. Kravčėna 22, V. Bimba 18, S. Mikulėnas 15, R. Bimba 14, D. Naprys 6, R. Sadaunykas 2. Šiauliuose rokiškėnai paveikėme 95:67 (42:41) nugalėjo vietas "Cifikos" komandą. A. Samėnas pelnė 23 taškus, S. Mikulėnas 22, G. Kravčėna 20, R. Zolobas 11, R. Bimba 8, E. Kasimovas 5, R. Sadaunykas 4, V. Galubeckas 2.

Kitas rungtynes mūsų šiek tiek sausio 9 d. 14 val. namuose žais su Kauno "Politechnika".

Tarp prizininkų

Marijampolėje vyko sunkiosios atletikos senjorų varžybos. Svorio kategorijoje iki 69 kg nugalėtoju tapo rokiškietis Vid-

mantas Pilibaitis. Jonas Aleksiejus (iki 77 kg) ir Alis Vėjalis (iki 94 kg) užėmė antrąsias vietas.

Kėlė kvalifikaciją

Kaune buvo egzaminuojami karatė kyo-kašin imtynininkai. Kvalifikaciją kėlė ir rokiškėnai. Teisė apsigyventi geltonais diržais suteikta J. Tūbelio gimnazijos auklėtiniams Algini Kublickui ir Edgarui Bulnui bei

Deimantui Trakšniui iš Juodupės gimnazijos.

Sausio mėnesį patiems jauniausiems imtynininkams kvalifikacijos egzaminai bus surengti Rokiškyje.

Vygandas Pranskūnas

Pasišviesdami vilties žiburėliu

Šiandien ūkio ministras Vincas Babilius tikrai patenkintas: visi šalies piliečiai, nekantriai laukdami Naujųjų metų, žibintų elektros lemputes, o už gerokai padidėjusį energijos suvartojimą į jo sąskaitas įkris ne vienas tūkstantis litų. Nebus muskriauti ir prekybos biznierių, visą mėnesį skelbę kalėdines nuolaidas, nes

ir paskutinis bėdžius stengsis ant savo stalo padėti gardesnę kėsnį ar bent vieną šampano butelį. Iki vėlyvos nakties neuždarys savo "taškų" ir prekiautojai kontrabandinio spiritu arba, liaudiškai tariant, pils-tuka, žinodami, kad pirmosioms 1999-ųjų nakties linksmėbėms jų paslaugos labai reikalingos. Visi - ir maži, ir dideli - nors kelioms valandoms pamirš savo kasdienes rūpesčius ir kartos sakratalią frazę: laimingų Naujųjų metų!

Ši frazė jau seniai tapo trafaretu. Vis dėlto joje yra gili prasmė: iš kiekvienų Naujųjų laukiame to, ko neturime - laimės, kiek-

vienus Naujuosius pasitinkame su vilties žiburėliu, kad ateitis bus šviesesnė, turtingesnė, laimingesnė.

Vilties prarasti negalima. Kai jos visiškai nebėra, belieka viena išeitis... Pesimistai, be abejo, prisimins, kad Lietuva 1998 - aisiais galutinai įsitvirtino kaip šalis, kurios piliečiai dažniausiai praranda viltį ir pirmąją planetoje savižudžių skaičiumi.

O viltis labai gabi. Naujųjų išvakarėse kalbinau ne vieną juodupietį, ir visi reikė įsitikinimą, kad Juodupės "Nemunas" vėl atsistos ant kojų ir visi vėl turės darbo. Tokios vilties nepraranda ir AB "Rokiškio mašinų gamykla" darbininkai. Atvirų ir slaptų vilčių nestinga ir mūsų valstiečiams. Ne vienas įsitikinęs, kad už parduotą žemės ūkio produkciją jam pagaliau sumokės "Panemunėlio linai", "Obelių aliejus", kad pavyks realizuoti peraugusią, perpenėtą kiaulę, bergždaujančią karvę.

Rokiškio biblioteka

ŽODIS SKAITYTOJAMS

Šį vidurnaktį susikims paskutiniuosius šio šimtmečio metus - 1999 - uosius. Kokie jie bus, kaip prasidės kitas šimtmetis, priklausys nuo mūsų pačių.

Kokie buvo "Rokiškio pragiedručiai", kuriems kitų metų vasario 14 dieną sukaks tik vieneri metai, priklausė taip pat nuo mūsų - redakcijos darbuotojų bei skaitytojų - aktyvių talkininkų. Mes įsitikinę, kad laikraščio metai nusisekė vien dėl to, jog kas mėnesį labai sparčiai didėjo tiražas. Už tai nuokirdus ačiū visiems visų paštų darbuotojams, visuomeniniams platintojams. Ačiū skaitytojams, kuriems patiko laikraščio publikacijos, kurie skatino mus dirbti dar intensyviau, patarė. Ačiū visiems neetatiniams korespondentams, be kurių straipsnių, informacijų, nuotraukų būtų kur kas sunkiau. Redakcijos kolektyvas visiems linki kuo geriausios kūrybinės sėkmės 1999 - aisiais, geros sveikatos, santarvės.

Mūsų laikraštis ir toliau nemokamai spausdins Jūsų, mieli skaitytojai, skelbimus, sveikinimus, padėkas, užuojautas. Jei šiemet nespėjote laikraščio užsisakyti kitiems metams, tai galėsite padaryti ir po švenčių. Kaip ir iki šiol prenumeratą priims pašto ir redakcijos darbuotojai, visuomeniniai platintojai. Prenumeratos kaina vienam mėnesiui tik 6 litai, trim - 18, pusmečiui - 36 Lt.

Kitais metais "Rokiškio pragiedručiai" bus leidžiami trečiadieniais ir penktadieniais. Pirmasis 1999 metų numeris išeis sausio 6 dieną. Iki pasimatymo!

Redakcija

Rezonansas

"SULAUKSIME IR DEIMANTINIŲ VESTUVIŲ"

- Mums įsimintiniausios datos - gruodžio 4 - oji ir to paties mėnesio 26 - oji, sakė rokiškėnams gerai pažįstami mokytojai Bronislava ir Juozas Butėnai, tik ką šventę auksinių vestuvių jubiliejų.

1948 metų gruodžio 4 - oji buvo šeštadienis. Jauni mokytojai tą dieną turėjo pamokas, tačiau iš pat ryto dar spėjo nueiti į Rokiškio rajono civilinės metrikacijos biurą.

- Nebuvo tą dieną nei liudininkų, nei gėlių, nei Mendelsono muzikos, tačiau visa tai mums atstojo abipusė meilė, - prisiminė Bronislava. Vyras ta proga jai padovanojo šokolado plytelę. Kolegos taip pat nežinojo apie jų jungtuves.

Panevėžio bažnyčioje jaunuosius kunigas palaimino tik antrą Kalėdų dieną.

- Apie susituokimą Rokiškio Šv. Mato bažnyčioje tada nebuvo nė kalbos. Juk mes, mokytojai, turėjome, kaip oficialiai buvo skelbiama, jaunimą auklėti Stalino dvasia. Šnipelių ir skundikų tuoj pat būtų atsiradę, o tada apie mokytojo darbą net pamąstyti nebūtume galėję, - prisiminė tuos metus Juozas.

Tad iki šiol vestuvių datą Butėnai gruodžio mėnesį švenčia du kartus.

- Nebuvo nė karto, kad Juozas manęs šia proga nenustebintų kokia nors dovanėle, o aš jam stengiuosi atsilyginti skaniais valgiais, - sakė Bronislava.

Jauni mokytojai susipažino 1948 metų rugsėjį vykusiame rajono pedagogų susirinkime. Tada Bronė dirbo Kama juose, o Juozas mokytojavo Rageliuose.

- Prie Juozo jaunos mokytojos lipė lipo, nes šis ilgą laiką gyveno Kaune,

mokėsi prestižinėje "Aušros" gimnazijoje. Toje pačioje, kuria baigė dabartinis prezidentas Valdas Adamkus. Buvo džentelmenas, tikras "kovenskas" vyras. Bet ir aš nenusileidau, mėgau sportuoti, nestokodavau humoro. Gal todėl vienas prie kito ir pritapome, - pasakojo mokytoja.

Gyvenime visko

būta, tačiau, jų nuomone, svarbiausia - supratimas ir meilė. Nesiginčydavo dėl smulkmenų, "po virtuvę puodai ir lėkštės niekada nelakstė". Stengėsi nesiklausyti paskalų bei pletkų.

Bronislava daug metų vadovavo įvairiems mokyklos šokių kolektyvams, buvo viena iš pagrindinių rajono dainų švenčių organizatorių, be jos pagalbos ir patarimų neapsieidavo ir Vilniuje vykstančių dainų švenčių metu. Juozui scena taip pat nebuvo svetima. Vyresnės kartos rokiškėnai jį prisimena ne tik kaip gerą dainininką, bet ir kaip teatro artistą, net scenaristą.

Daug laiko Juozas skyrė vertimams iš anglų kalbos. Leidyklos yra išleidusios 7 jo išverstas knygas, rašomojo stalo stalčiuose ir dabar dar nemažai rankraščių.

Žmona Bronislava šiuo metu daugiau laiko praleidžia namuose.

Bronislava ir Juozas Butėnai.

- Stengiuosi Juozuką palepinti, kad nepabėgtų, - juokavo Bronislava.

O Juozui laisvalaikio beveik nėra. Užėjus anglų kalbos bumui, daug kam reikia patyrusio mokytojo pagalbos.

Auksinio jubiliejaus proga Butėnai gavo nemažai sveikinimų, nors apie šią datą garsiai nekalbėjo. Brangiausias sveikinimas iš Jungtinių Amerikos Valstijų nuo sūnaus Sauliaus, mokslų daktaro, beveik dešimt metų besidarbuojančio toje šalyje. O per Kalėdas iš Vilniaus atvyko ir jaunėlis sūnus Tauras - patyręs poligrafininkas.

- Auksinis jubiliejus - tai dar tik pradžia. Mes įsitikinę, kad sulauksime ir deimantinių vestuvių, - atsisveikinant sakė Bronislava ir Juozas Butėnai.

Rimantas Jurgelionis
Autoriaus nuotrauka

Pasišviesdami vilties žiburėliu

Atkelta iš 2 psl.

Ne ką kitą, o tik beviltišką viltį savo kategorišku nutarimu išreiškė Lietuvos žemės ūkio gamintojų koordinavimo taryba, iš Seimo ir Vyriausybės dar kartą pareikalavusi žmoniškesnių kainų - bent 4 litų už kilogramą gyvo svorio galvijų prieauglio, bent 4,8 lito už kilogramą kiaulienos. Viltis dar gyva.

Nenuostabu, kad pastarasis dešimtmėtis vadinamas reformų metais. Kiekviena reforma - tai viltis, kad reformuoti

gyvensime geriau. Ir tik viena praėjusių metų reforma sukelia atlaidžią šypsena. Tai Seimo narės ir buvusios Europos reikalų ministrės Laimos Andrikienės pasiūlyta ir Vyriausybės patvirtinta reforma gyventi Europos laiku. Ir gyvename. Šiandien gal ir pasidžiaugsime, nes naujametinių tostų galėsime pakelti anksčiau. O tai reiškia, kad greičiau tapsime laimingesni.

Statistika paprastai neskaičiuoja, ko gyvenime daugiau - pesimistų ar opti-

mistų. Pastarieji, be abejo, ir šiandien pasakys: ne toks velnias juodas, kaip jis paišomas. Argi nematote, aiškina, kokiais septynmyliais žingsniais mes žengiame į Europos Sąjungą, į NATO? Tampame valstybe, kurios nuomonę jau girdi visa Europa. O gal, paklaus, pamiršote, kad jau gražinami beviltiški indėliai? Kad esame laisvi, gyvename laisvoje šalyje ir naudojames visais demokratijos patogumais? Tiesa, už juos reikia brangiai mokėti.

Stasys Varneckas

Atliuoksi kiškis...

I duris beldžiasi Naujieji. Japonų horoskope 1999 - ieji - Kiškio arba Triušio metai. Tačiau pagal kinų kalendorių kitų metų vasario 16 dieną prasideda Katino metai. Tačiau žmonių charakterių ir likimų aprašymai abiejuose horoskopuose beveik nesiskiria. Vadinasi, greta Kiškio pilnateisis šių metų valdovas yra Katinas.

Budistų sutros teigia, kad Kiškio metai turėtų būti laimingi ir šviesūs. Žmonės, gimę po Kiškio ženklu, laimingi, talentingi, iškalbingi, paprasti, turi gerą skonį. Kiškiai mėgsta žmones ir žmonės mėgsta juos. Kiškiams visada sekasi, jie nemėgsta kalbėti apie blogus dalykus. Kiškis prisiriša prie tų, kuriuos myli, tačiau jis keistai nutolsta nuo šeimos, mieliau pasirenka draugus. Kiškius sunku išvesti iš pusiausvyros, jie ramūs, susivaldantys. Pagal temperamentą jie - melancholikai, neretai susijaudina ir net verkia. Jie pedantiški, dažnai ne itin didelės erudicijos. Kiškiams sekasi azartiniai žaidimai, nes turi puikią nuojautą. Jie dažnai konservatyvūs, prieš priimdami kokį nors sprendimą, apgalvoja visus už ir prieš.

Kiškio gyvenimas teka ramiai, jeigu jis nesusiduria su ypač nepalankiomis aplinkybėmis. Kiškis puikiai sugyvena su Ąvimi, Šernu, Šunimi. Labai nesėkminga santuoka su Drakonu, Pe-

le ir Gaidžiu.

Metų simbolis turi labai didelės reikšmės. Juo puošiami namai, parduvės, rankdarbiai. Pagal jį netgi nustatomos madingos tų metų spalvos.

Puošdami eglutę ar savo namus, nepamirškime rankdarbių su kiškio simboliu. Šis gražus, malonus žvėrelis tikrai praskaidrins nuotaiką ir padovanos ne vieną džiaugsmingą akimirka.

Stovint ant šio amžiaus slenksčio vertėtų prisiminti ir mūsų senolių išmintį. Jie taip pat sutikdavę Naujuosius metus, turėję savotiškas tradicijas, pramogas, atlikdavę tam tikras apeigas.

Apie 12 nakties net mažus vaikus būdavo pažadina, kad šie savo laimės nepramiegotų. Rytą važiuoja bažnyčion, sutikę vieni kitus sveikina, linki vienas kitam geriausio: šeimninkei, kad ji būtų smarki kaip šaudyklė, vaikinams merginos - kad tie šiais metais ne pėsči vaikščiotų, o raiti jodintų, kad būtų čebatuoti!

Būdavo šoka visą naktį, kad visus metus kojos gerai kilnotųsi. Tikėta, kaip sutiksi Naujuosius metus, taip ir gyvensi. Todėl visi stengėsi būti linksmi. Sten-

Na,
zuikeli,
sakyk,
ar geras
būsi?..

gėsi per Naujuosius metus visus darbus kuo greičiau padirbti.

Jei per Naujuosius

gaišuosi, tai visus metus būsi atsilikęs. Naujų metų rytą stengėsi anksti atsikelti. Jei pramigs, tai visus metus būsi miegalis. Jei per Naujuosius metus barsies ir pyksies, tai visus metus teks bartis ir pykti. Taip mano kupiškėnai.

Kokia Naujų metų diena, tokie bus ir visi metai. Jei Naujų naktis būdavusi šalta ir žvaigždėta, laukta geros vasaros. Jei sausio 1 dieną saulėta ir šviesu, metai bus derlingi. Jei saulė neskaisiti, bus blogi metai.

Merginos ir vaikinai būdavo buria savo ateitį...

Kūčių būrimus kartojo ir sutikdami Naujuosius metus. Kodėl Naujieji metai būrimais, orų spėjimais ir kitais papročiais panašūs į Kūčias ir Kalėdas? Po Kalėdų prasideda vadinamasis tarpkalėdis (šventvakariai), kuris tęsiasi iki Trijų Karalių (sausio 6 d.). Todėl Naujieji metai bei Kūčios ir Kalėdos yra lyg vienos didelės šventės du etapai. Pagal bažnytinį kalendorių Kalėdos ir Naujieji Metai priklauso tam pačiam Kristaus gimimo laikotarpiui.

Salvinija Kalpokaitė

Kokiais metais gimėte?

Pelė	1912	1924	1936	1948	1960	1972	1984	1996	2008
Karvė	1913	1925	1937	1949	1961	1973	1985	1997	2009
Tigras	1914	1926	1938	1950	1962	1974	1986	1998	2010
Kiškis	1915	1927	1939	1951	1963	1975	1987	1999	2011
Drakonas	1916	1928	1940	1952	1964	1976	1988	2000	2012
Gyvatė	1917	1929	1941	1953	1965	1977	1989	2001	2013
Arklys	1918	1930	1942	1954	1966	1978	1990	2002	2014
Avis	1919	1931	1943	1955	1967	1979	1991	2003	2015
Beždžionė	1920	1932	1944	1956	1968	1980	1992	2004	2016
Višta	1921	1933	1945	1957	1969	1981	1993	2005	2017
Šuo	1922	1934	1946	1958	1970	1982	1994	2006	2018
Kiaulė	1923	1935	1947	1959	1971	1983	1995	2007	2019

NEMUNĖLIO lankos

*“Pragiedrulių” priedas apie
pieną, pienines ir pienininkus*

Naujos galimybės paskoloms

Aptarti Žemės ūkio paskolų garantijos fondo (ŽŪPGF) vienerių metų veiklą buvo susirinkę Vyriausybės, Seimo, Žemės ūkio ir Finansų ministerijų, Ūkininkų sąjungos, Žemės ūkio rūmų, Žemės ūkio konsultavimo tarnybos, Kaimo verslo vystymosi centro, Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (ŽŪMPRRA), apskričių kaimo reikalų departamentų atstovai, bankininkai. Patirtimi dalijosi kolegos iš Estijos ir Vengrijos žemės ūkio paskolų garantijų fondų.

Danguolė ČUKAUSKIENĖ, ŽŪPGF direktorė:

- Šiais metais mūsų įstaiga iš viso suteikė 195 garantijas: 189 ūkininkams – už 13,2 mln. Lt, kitas – Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai bei įmonėms. Žemdirbiams sužinoti apie fondą daug padėjo Ūkininkų sąjunga. Su jos nariais kartu važiuodavome į sąjungos organizuojamus susitikimus, aiškindavome garantijų suteikimo sąlygas. Visais klausimais tariamės su bankininkais, vieni kitus pamokome, kaip vertinti verslo planus, klientų patikimumą. ŽŪPGF valdyba pasitiki rajonų konkursų komisijų ūkininkams išduodamomis rekomendacijomis, Žemės ūkio konsultavimo tarnybos paruoštais verslo planais.

Žemdirbiams dar labai trūksta žemės ūkio technikos. Mat net 85 proc. išduotų paskolų su garantijomis naudojamos pirkti žemės ūkio techniką, iš jų 54 proc. – naujai technikai ir 31 proc. – naudotoms mašinoms įsigyti. Apie 13 proc. ūkininkų investuoja į statybas ir tik 2 proc. – į pienininkystės ūkio steigimą.

Albinas MATULIS, Marijampolės apskrities Kaimo reikalų departamento Verslo ir mokymo skyriaus vedėjas:

- Kaimo žmonės dabar atsargūs – iš pradžių jie nepasitiki nė viena net ir gerano-

suteikti ne tik su 100 proc. garantija, bet ir 60 proc. sumažinti bankų palūkanas, manau, ūkininkų, norinčių pasinaudoti ŽŪPGF paslaugomis, padaugės.

Vidmantas BUTKUS, Ūkininkų sąjungos valdybos pirmininkas:

- Atgavę žemę, ūkininkai pateko į užburimą ratą: turėdami vien tik žemės, bet be technikos ir pinigų, negalėjo gauti paskolų dėl to, kad neturėjo užstato. Įsteigus ŽŪPGF, išeitis atsirado.

Enn TIITUS, Estijos Žemės ūkio paskolų garantijų fondo konsultantas:

- Mūsų fondas garantuoja tik 60 proc. paskolos. Naują techniką ūkininkai dažniausiai įsigyja išperkamosios nuomos būdu, todėl fondo garantijos jiems nereikalingos. Už ūkininkus garantuojame, kai jie nori nusipirkti gyvulių ar žemės. Vidutinė kredito suma Estijoje – 300-400 tūkst. kronų (87-116 tūkst. Lt).

Janas MAKKAY, Vengrijos Žemės ūkio paskolų garantijos fondo garantuotų paskolų duomenų bazės direktorius:

- Dirbame savarankiškai, nesame valstybinė institucija. Fondą įkūrė 5 bankai, o Europos Sąjunga, tarpininkaujama Vengrijos vyriausybės, suteikė 10 mln. ECU paramą. Po septynerių veiklos metų fondo nariai jau yra 7 bankai, 120 taupos kooperatyvų. Prancūzijos ekspertai mūsų šalies bankams patarė paskolų suteikimo garantijų riziką su fondu dalytis po lygiai.

Ingos Bulovaitės piešinys

riškai siūloma naujove. Bet tai, kad iš visų ūkininkams suteiktų garantijų šeštadalį jų gavo mūsų apskrities ūkininkai, rodo Suvalkijos žemdirbių domėjimąsi naujomis galimybėmis pradėti ūkininkauti ar plėsti esamą žemės ūkio verslą.

Vygantas PAULIKAS, profesorius, ŽŪPGF valdybos pirmininkas:

- Lietuva – vienintelė posovietinė valstybė, kurioje paskolos suteikiamos su 100 proc. fondo garantija. Nors bankų kreditais Lietuvoje kol kas pasinaudojo tik apie 6 tūkst. ūkininkų (iš viso šalyje jų yra beveik 200 tūkst.), po naujųjų Vyriausybės nutarimų pakeitimų, kurie leidžia kreditus

Žingsnis po žingsnio, bet į priekį

Jie buvo pirmieji

Vilių kaimo ūkininkas Jonas Burbulas ir jo žmona Virginija priklauso tai žmonių kategorijai, kurie vadinami pionieriais. 1989 - aisiais, kai apie rinkos ekonomiką ir verslo laisvę dar nedaug kas kalbėjo, jie pirmieji Panemunėlio seniūnijoje, kuri tada tebesivadino apylinke, perskaitė Valstiečių ūkio įstatymą ir nusprendė pasinaudoti jo suteikta teise - tapti savarankiškais ūkininkais.

Pirmiesiems visada sunku, nes jie eina nepramintais takais, nežinia kur vedančiais. Aiškios ūkininkavimo vizijos neturėjo ir naujakūrys Jonas Burbulas, bet nuojauta teigė, kad perspektyviausia ūkio šaka - pienininkystė.

Pirmieji, pasišovę ūkininkauti, turėjo ir privilegijų. Viena iš jų - laisvokai teikiami banko kreditai: Jonas Burbulas iš Lietuvos žemės ūkio banko pasiėmė 600 tūkstančių (tiesa, jau nuvertėjusių, bet dar pakankamai stiprių) tarybinių rublių ir pradėjo statyti tvartą - viso ūkio pagrindą.

Ūkininkavimo pionieriams buvo sudarytos palankesnės sąlygos įsigyti technikos. Tad Jono Burbulo kieme netrukus pasirodė keli traktoriai, javų kombainas, inventoriaus. Dabar tai nusipirk-

ti, anot žemdirbių, būtų neįmanoma. Tokia buvo pradžia.

O šiandien?

Per tuos savarankiško ūkininkavimo metus Jono Burbulo gyvenime įvyko tikrai daug pokyčių. Pirmiausia iš Panemunėlio geležinkelio stoties gyvenvietės "alytuko" jis persikėlė į Vilių kaimą - prie savo žemės, prie gamybinių pastatų. Nusipirko Petro Korsako sodybą, statytą bene 1934 metais, susiremontavo ir išikūrė. Iš sodybos matyti visi laukai, o vasarą - ir ganyklų aptvarai, kuriuose ganosi jau gerokai padidėjusi karvių banda. Dabar ji ir kokybiškai pasikeitė: iš Vokietijos, padedant AB "Rokiškio sūris", Jonas Burbulas nusipirko šešias Holšteino telyčias. Jos sudarys bandos pagrindą, nors prisiauginti daugiau produktyvių karvių sunkoka: produktyviosios holšteinietės labiau linkusios vesti buliukus.

Ko labiausiai stinga?

Jeigu Kalėdų senelis būtų turtingesnis ir dosnesnis, jis Jonui Burbului būtų padovanojęs tai, ko labiausiai reikia. O labiausiai jam reikia pieno šaldymo įran-

gos, ypač vasarą. Be jos tenka ir toliau laidoti viltį, kad pienas iš antrarūšio pakils į aukštesnę pakopą. Kartu padidėtų ir ūkininko pajamos: nuo pusės lito už kilogramą iki 67 ar net 80 centų. Deja, pieno šaldytuvai brangoki net ir gavus subsidijų iš Kaimo remimo fondo.

Pinigai į ūkį neskuba

Pienininkystė, be abejo, pagrindinė Jono Burbulo ūkio šaka. Bet ne vienintelė. Kai visai pašonėje Panemunėlio linų fabrikas, labai knieti auginti linus - šiemet jų sėjo 8 hektarus. Šiaudelius pardavė pirmu numeriu, pasiėmė valstybės subsidijas, o štai visiško atsiskaitymo dar nesulaukė, nors fabriko duris paklebina dažnokai. Neturime, negalime, atsakinėja buhalteriai. Kai tik galėsime - tau pirmajam...

Tą patį tvirtina ir AB "Obelių aliejus" vadovai, iš kurių Jonas Burbulas nekantriai laukia pinigų už 30 tonų rapsų. Gal reikėtų, sako, į aliejaus gamintojų reklamą, kasdien girdimą iš radijo aparatų, įterpti tokį tekstą: "Mieli valgytojai! Pirkite Obelių aliejų, nes mes vis dar skolingi ūkininkui Jonui Burbului". Ir kitiems, žinoma.

Nors iki grynų ūkio specializacijos dar toloka, ūkininkų Burbulų šeima jau ir dabar kai ko atsisako. Neaugina, pavyzdžiui, kiaulių. Nelaiko paukščių.

Kieme, tiesa, amsi du piktoki šunys, bet jie bus reikalingi ir specializuotame ūkyje.

Nukelta į 15 psl.

Laisvalaikis prie televizoriaus. Tai ūkininkams Jonui ir Virginijai pritaiko nedažnai.

O kaime naujienos - tos pačios

dien susibėga viso kaimo keliai ir takeliai. Tad šio "centro" vadovė "Rokiškio pragiedruliai" ir pakvietė naujametiniam pokalbiui.

- Į pieno punktą kasdien suplaukia ne tik pienas, bet ir viso kaimo naujienos. Jūs geriausiai galite pasakyti, kas naujo Laibgaliuose.

- Nuobodžios kaimo naujienos. Negi pasakosi, kas linkmiausiai šventė Kalėdas, kieno karvė apsiveršiavo ar paršelis nugaišo... Tai įdomu tik mums, laibgaliečiams.

- Dar visai, atrodo, neseniai Laibgaliuose ir visame

rajone garsėjo Aldona Murnikienė, kolūkio karvių melžėja. Po 5 tūkstančius primelždavo. Ką dabar labiausiai tiktų laikyti kaimo pienininkystės pažiba?

- Gal mane? (Regina šypsosi). O kodėl gi ne? Kuo aš ne ūkininkė? Turiu 3 hektarus, dar 7 išnuomojau, o tvartelyje - 6 karvės.

- Tai reiškia, kad Jūs per metus parduodate daugiau kaip 10 tonų pieno. Ar daug tokių, kaip Jūs?

- Dešimties tonų kategorija dabar nebeaktuali, nes rūšiuojamas visas pienas, nepriklausomai nuo jo kiekio. Na, o daugiau kaip po 10 tonų parduoda Juozas Matuzonis, Jonas Burokas, Jantina Jozavitienė, Ričardas Mažeikis, Jonas Giriūnas... Tačiau dauguma iš

56, dabar parduodančių pieną, laiko tik 1 - 3 karvutes. Žodžiu, grytelninkai.

- Ar sunku melžti gerą pieną?

- Kai įsigaliojo naujieji pieno kokybės standartai, sunkoka. Visa bėda, kad tie smulkūs ūkeliai neišgali nusipirkti šaldymo įrangos, o be jos pienelis bus tik antros rūšies. Beje, nauji kokybės standartai greitai bus dar naujesni, kokybės reikalavimai bus dar griežtesni. Europietiški.

- Kokie dabar laibgaliečių pieno kokybės rodikliai?

- Stengiamės. Daugiau kaip 20 procentų pieno aukščiausios rūšies, truputį daugiau antrarūšio. Pasitaiko ir nerūšinio.

Visų laibgaliečių vardu norėčiau pasiguosti, kad Laibgalių vanduo labai prastas, juo plaunami bidonai garantuoja antrarūšį. Šulinį iškasti Laibgaliuose sudėtinga - paversmiai.

- Ko Jūs norėtumėte palinkėti Naujųjų metų proga savo kaimynams ir visiems, kuriems pienas - pagrindinis pajamų šaltinis?

- Pirmiausia - gerų kaimyniškų santykių: draugiškumo, nuoširdumo, užuojautos, pagalbos, kai reikia. Ir daug pieno. Tokio balto, kad net visa Kauno nepriklausoma laboratorija jame nerastų nė dėmelės.

Kalbino Stasys Varneckas
Autoriaus nuotrauka

Į Laibgalius Regina Radzivanienė atkako prieš 11 metų. Priežastis buvo paprasta, bet rimta: jos vyras Narvydas statybos inžinierius, o Laibgaliai tuo metu garsėjo didelėmis statybomis ir dar didesnėmis jų perspektyvomis. "Bus darbo ne vienam dešimtmečiui", - nusprendė jauna šeima ir atsisveikino su Vilniumi.

Pradžią iš tiesų buvo daug žadanti, tačiau šiandien Narvydas bedarbis.

Naujos statybos Laibgaliuose jau senokai primirštos, o statybininko profesija, dar taip neseniai populiari, dabar paklausos nebeturi.

Iš pradžių Regina Radzivanienė dirbo Rokiškio prekyboje, tačiau prekystalį greitai iškeitė į Laibgalių pieno priėmimo punktą, tapusį centru, į kurį kas-

Žingsnis po žingsnio, bet į priekį

Atkelta iš 6 psl.

Vis dar "Astra"?..

Sėdint prie kalėdinės kavos puodelio, Jonas Burbulas prisiminė vieną "Pragiedrulių" publikaciją, kurioje buvo rašoma, kad jis, didžialaukis ūkininkas, rūko bene pigiausias cigaretes -

"Astrą". Nors pokyčių šio ūkininko gyvenime ir dabar yra, to nepaneigsi, cigaretės jo dantyse tos pačios. "Marlboras", "Kent" ar "Red White" ne kiekvieno ūkininko kišenei? O gal aš klystu? Gal Jonas Burbulas toks konservatyvus, kad net ir cigarečių markės nekeičia? Neatrodė.

Tikiuosi, kad 2000-ųjų išvakarėse kartu užsirūkysime aromatingesnę amerikonišką. Ar bent iš Europos Sąjungos, į kurią, anot Jono Burbulo, mums dar ankstoka.

Stasys Varneckas
Autoriaus nuotrauka

Šis tas apie ūkišką gyvenimą

Automobilių pardavimo agentas atvažiuoja pas ūkininką ir siūlo jam pirkti automobilį.

- Ne, - sako ūkininkas. - Aš geriau už tuos pinigus karvę nusipirksiu.

- Karvę? - juokiasi agentas. - Ką žmonės pasakys, kai tamsta karvę imsi važinėti?

- O ką pasakys žmonės, kai tavo automobilį imsiu melžti, - atšauna ūkininkas.

xxx

Ūkininkas Jonas, didžiausias kaimo pesimistas, vis skundžiasi. Kartą pas jį atėjo seniūnas, o Jonas vis su savo bėdom.

- Klausyk, Jonai. Juk tavo ir javai gražūs, ir bulvės didžiulės.

- Taigi didžiulės! O kur aš gausiu mažų kiaulėms, - vėl pradėjo inkšti Jonas.

xxx

Panelė Gražina pirmą kartą atvyko į kaimą ir pamatė bandą karvių, besiganančių prie vėjo malūno.

- Kokie šaunuoliai tie ūkininkai, - sako ji. - Net karvėms įtaisė vėduoklę, kad jiems nebūtų per karšta.

xxx

Ūkininkas, sutikęs kūmą, skundžiasi žentui:

- Bjaurybė! Jis per pusę metų surijo visą dukters kraitį.

- O ką tu davei kraičio?

- Meitėlį ir tris vištas.

xxx

- Kodėl, ūkininke, tavo vaikai basi?

- Jie tokie ir gimė...

xxx

- Pone, pasaugokite mano šunį, aš netrukus grįšiu.

- Bet aš parlamento narys!

- To aš nebijau. Jūs iš pažiūros sąžiningas žmogus.

Kokybės abėcėlė, kurios nevalia pamiršti

Karvių laktacija trunka apie 305 dienas. Ją galima suskirstyti į 3 periodus: krekenų (5-10 d. po apsiveršiavimo), normalaus pieno (227-285 d.) ir senpienio - (7-15) parų iki laktacijos pabaigos). Į pieninę draudžiama nešti pieną likus 7 d. iki užtrūkimo ir savaite po apsiveršiavimo. Normalaus pieno periodu pieno sudėtis kinta mažai, tik šiek tiek padaugėja sausųjų medžiagų (riebalų ir baltymų). Laktozės ir mineralinių medžiagų kiekiai beveik nepasikeičia). Manoma, kad 5-6 laktacijų karvių pieno sudėtis, technologijos savybės ir biologinė vertė yra geriausios.

Pieno rūšis nustatoma pagal šiuos pieno kokybės rodiklius: somatinių ląstelių (SL) skaičių ir bendrą bakterinį užterštumą. Pieno SL - tai leukocitai (baltieji kraujo kūneliai) ir nuo tešmens audinio atskilusios ląstelės. Sveikų karvių piene SL neturi būti daugiau kaip 200-300 tūkst. kub. cm. Paprastai daugiau jų būna vasario ir gegužės, mažiau - birželio ir spalio mėnesiais. Ryškus somatinių ląstelių skaičiaus padidėjimas rodo tešmens infekcijas - mastitus.

Bendras bakterinis užterštumas tiriamas ne mažiau kaip du kartus per mėnesį. Bendram bakterijų skaičiui nustatyti į specialiai paruoštus sterilius indelius su steriliomis pipetėmis (sterilizuojama karštu vandeniu) turi būti imamas vienkartinis konservuotas bandinys. Neturint pakankamai sterilių pipetių, jas leidžiama praskalauti pienu, kurio bandinys ir bus imamas. Bandiniai pieno bakteriniam užterštumui nustatyti kon-

servuojami tik "Broad Spectrum Microtabs" tabletėmis ir turi būti laikomi uždengtuose indeliuose, esant ne aukštesnei kaip 4 - 6 C laipsniai šilumos temperatūrai ne ilgiau kaip tris paras. Konservantas sustabdo bakterijų dauginimąsi, todėl VĮ "Pieno tyrimai" laboratorijoje nustatytas bakterinis užterštumas parodo būtent tą dieną pristatyto pieno bakterijų skaičių.

Aukščiausios rūšies piene bakterijų negali būti daugiau kaip 300 tūkst./kub. cm, somatinių ląstelių - 400 tūkst./kub. cm, **pirmos rūšies:** bakterijų - 500 tūkst./kub. cm, somatinių ląstelių - 500 tūkst./kub. cm; **antros rūšies:** bakterijų - 400 tūkst./kub. cm, somatinių ląstelių - 800 tūkst./kub. cm. Pieno rūšį lemia blogesni įvertinimą gavęs rodiklis. Pavyzdžiui, jeigu pienas pagal bakterinį užterštumą yra pirmos rūšies, o pagal somatinių ląstelių skaičių - aukščiausios, žaliava bus tik pirmos rūšies. Pienas būna nerūšinis, kai bent vienas iš rodiklių yra prastesnis nei antros rūšies pieno. Šiuo metu jau parengtas naujas pieno supirkimo, kokybės vertinimo ir atsiskaitymo taisyklių projektas. Atsisakyta bendrų talpyklų. Įsigaliojus naujai Taisyklių redakcijai (manoma, nuo kitų metų sausio mėnesio), bus tiriamas visų, neatsižvelgiant į parduodamos žaliavos kiekį, gamintojų pienas. Somatinių ląstelių skaičius ir bakterinis užterštumas bus vertinamas pagal geometrinį vidurkį.

Iš "Ūkininko patarėjo"

Naujas vaistas gyvuliams

Lietuvos veterinarijos instituto mokslininkai Vytautas Špakauskas, Pranciškus Šukys ir Angelė Stundžienė sukūrė naują vaistą gyvulių mineralinių medžiagų apykaitos sutrikimams gydyti - gliukosolį.

Šiuo metu atliekami jo klinikiniai bandymai. Gliukosolis bus gaminamas instituto veterinarijos preparatų ceche.

Labdara iš Vokietijos

Iš Vokietijos labdara gauti 8 mikroautobusai "Volkswagen", 1200 kg dėvėtų vaikų drabužių, 300 kg maisto produktų.

Gailestingumo ir sveikatos fondo Rokiškio filialo pirmininkas Tadeušas Chadušas sutiko priimti automobilius, kai bus sutvarkyti visi dokumentai. Kadangi šie

mikroautobusai bus skirti seniūnijų gyventojų socialinėms reikmėms tenkinti bei vežioti moksleivius į mokyklas, todėl muito, transportavimo ir kitas išlaidas dengs seniūnijos.

Virginija Kliaugienė

Mero padėjėja ryšiams su visuomene

Kaip save pavadinti?

Slidu ir šlapia. Neduok Dieve tokią dienelę tvarkyti reikalus, kai geras šeimnininkas net šuns laukan nevarytų, tačiau kitos išeities nėra...

Netoli liko nueiti, nebetoli... Tik gatvę pereisiu, o tada – tikslas jau matosi. Bus galima, įžengus į namus, nusimauti sušlapčius batus ir pasijusti žmogumi. Tada jau – nė už jokių pinigų šiandien niekur neisiu. Tegu bala tokį orą...

Žingsniuojau siauručiu, vos išmintu takučiu. Moteriškės nugara tampa orientyru, nebesižvalgau aplink, judu tiesiai pasakui ją. Pamirštu, kad pati turiu savo galvą ir akis. Tiesa, mus skiria kokie trys metrai, bet aš labai stengiuosi šį atstumą sumažinti. Kodėl man to reikia, pati nežinau.

Stabdžių žviegės priverčia krūptelti ir įvertinti susidariusią situaciją. Pasirodo, ir aš jau bebaigianti išlapatuoti į važiuojamąją gatvės dalį, o mano "orientyras" (kur ji žiūrėjo?) – avarinės situacijos kaltininkė. Laimė, vairuotojas ryžosi stabdyti, kad nenukrentų dviejų apsižioplinusių moteriškių.

- Debile tu, važiuot nemoki! Dar reikėtų patikrinti, gal teisės pirkto, kad taisyklių

nesilaikai, ant žmonių važiuoji, - ne tik aš, bet ir daugelis aplinkinių girdi šaižiu storu balsu rėkiančią moteriškę.

- Vėpla, kur žiūri lėkdama? Būčiau nutrenkęs, kaip už gerą daiktą kalėjime reiktų pūti, - kad visi girdėtų, pradaręs mašinos durelių stiklą, mandagumu nepasižymi ir jaunas vairuotojas.

- Vaikine, ar jūs visada taip negražiai kalbate su moterimis? - tiesiog nejučiom išsprūsta. "Ko man veltis į kažkokias istorijas, kurios manęs neliečia?" - po laiko tyliai subaru save.

Trumpas žvilgsnis, mestas į mane pro automobilio stiklą, burna, beprasiverianti kažką sakyti, bet...

- Ne, nepagalvokite, kad aš visada taip elgiuosi. Moteris aš paprastai gerbiu. Tik kur jūs šiuo atveju matėte moteris?

Tyliai sutinku su juo. Vaikinas jau nuvažiuo.

"Ar mus, kai būname sugižusios, piktos, bjaurios, kaip pačios sakome, "morkančios apsiginti ir pakovoti už save", galima pavadinti moterimis?"

Janina

Rokiškis

Nuostabioji vilkų daina...

Tyli speiguota Naujametinė naktis. Laukai padengti baltutėlio, puraus sniego pūku, spindi sidabro kristalėliais. Retkarčiais pokšteli ledas upelėje ar lengvai nušiuena pelėdos sparnelio nubrauktas šerkšno žiūpsnis. Net ir šunys kažkodėl tyli, nė vienas net neamteli...

Toli, toli, Latvijos pusėje, kažkur už Upeniekių trobų, suskamba vieniša triūba: "Ahhū - ūūū, hūhū-ūū!" Aidas, sustiprintas nepaprasto nakties rezonanso, atsikartoja net keletą kartų. Kokia nepaprasta, bet kartu ir klaiki ta vilkų muzika!

Beje, šiais laikais jau nedaugelis gali pasigirti girdėjęs tą dainavimą, nors pilkiai kartais ir pakeiksnojami. Aš taip pat daugiau jų negirdėjau... Šis, paskutinyssis, vilkų koncertas buvo 1991-uosius sutinkant. Tuo metu budėjau Suvainišio pasienio poste...

Mano vaikystėje vilkai "dainuodavo" visą viduržiemį. Prisimenu, kai vestuvėna susirinkę pilkiai uždainuodavo Salagirio eglynuose. Jiems pritardavo tolimas Skapagirio gentainių aidas. Vasarą vilkai taip pat neduodavo savęs pamiršti, nes pokaryje miškuose jiems maisto, matyt, trukdavo. Kartais užpuldavo ne tik avis, telyčaites, bet ir arklius. Senoliai porindavo, kad tai esą "arklinių" vilkų darbas. Tie tariamieji "arkliniai" esą su ilgais žilais karčiais ir stambumu pranokstantys kitus savo gentainius...

Pokaryje vilkų netrūko, bet žmonių jie nepuolė. Penktajame dešimtmetyje vilkas sužalojo du vyrus Nevierių kaime. Pilkis buvo užmuštas, o ištyrus paaiškėjo, kad buvo pasiutęs. Daugiau neteko girdėti, kad būtų žmonėms pakenkę. Aš pats asmeniškai net keletą kartų buvau tą žvėrį sutikęs. Kartą, nakties metu, eidamas Salagirio keliuku nuo Salų pusės, jų sutikau net keletą. Nebuvo jauku, tačiau vilkai buvo "tolerantiški" ir laikėsi "mandagus" atstumo.

Dabar daugelis vilkų keikiami už esamas ir tiamas eibes. Tačiau kokia giria būtų be vilkų? Prieš keletą dešimtmečių jų populiacija buvo gausesnė.

Praėjusiais metais esu radęs vilkų irštą su dar nedideliais vilkiukais. Stebėjau jų motiną. Nemanau, kad jie manęs nematė, tuo labiau nepajuto, nes po savaitės lizdas buvo tuščias. Matyt, motina savo mažylius pernešė kitur, tuo būdu apsidrausdama nuo netikėtumų. Ilgai apie tai niekam neprasitariau.

Gamta visų bendras lopšys ir vietos po saule visiems užtenka. Tarp jų ir vilkams.

Pranas Paršonis

Kavoliškis

Rokiškio rajono viešosios bibliotekos anketa

1. Kokia meno šaka domitės?

2. Iš kur gaunate meno literatūros, plokštelių, garso ir vaizdo kasečių, kompaktinių diskų:

iš bibliotekų;

perkate;

skolinatės, keičiatės su draugais, pažįtamais;

kitų šaltinių?

3. Ar lankotės Viešojoje bibliotekoje? (dažnai, retai, nesilankau).

4. Ar Jūs norėtumėte, kad Rokiškio viešojoje bibliotekoje veiktų moderni fonoteka?

Nurodykite savo amžių, išsilavinimą, profesiją.

Anketą išsiųskite adresu:

Salvinijai Kalpokaitėi,

Viešojoji biblioteka,

Nepriklausomybės a. 16,

Rokiškis

Tel. 52656.

PRIEŠŠVENTINĖMIS DIENOMIS NUSIKALTĖLIAI NESNAUDĖ

Vagiami net kastuvai

Skemų kaimo gyventojas G.B., nuvykęs į savo grūdų sandėlį, pastebėjo, jog jame nebėra trijų elektros variklių.

Rokiškio psichiatrijos ligoninės 10-ojo skyriaus pacientas K.K., bendroje ligonių drabužių spintoje palikęs švarką, jo vidinėje kišenėje neberado odinės piniginių, kurioje buvo pasas, pensininko bei socialinio draudimo pažymėjimai, turto padalijimo nutartis ir 198 litai.

Rokiškietis T.J., prie savo namo per naktį palikęs automobilį "Volkswagen Golf", pasigedo priekinių plastmasinių apdailos grotelių ir dviejų žibintų.

Bajorų kaimo gyventoja A.B. pranešė, jog iš jos namų dingo trys paltys lašinių.

Veduviško kaimo gyventoja V.K. informavo, kad iš namų neaiškiomis aplinkybėmis dingo 50 litų.

Rokiškio Taikos gatvės gyventoja, palikusi nerakintą butą, pasigedo lygintuvo "Kenwood" ir garso magnetofono.

Iš nerakintos Juodupės gimnazijos rūbinės neaiškiomis aplinkybėmis dingo juodos spalvos odinė striukė su kailiu. Nuostolis 600 litų.

Rokiškio Panevėžio gatvės gyventoja V.D., grįžusi į namus ir atrakinusi buto duris, pastebėjo, kad nebėra spalvoto vaizdo televizoriaus "Taurus", kurį ji įvertino 800 litų.

Iš vieno Kraštų kaimo kiemo kažkas išsinešė du kastuvus sniegui valyti, o iš vieno Rokiškio Jaunystės gatvės rūsio kažkas pavogė vyrišką dviratį.

Rokiškio P.Širvio gatvėje gyvenantis R.Ž. savo automobilį "Volkswagen Transporter" paliko to paties miesto Kalnų gatvėje ir prarado magnetolą "Blaupunkt".

Brovėsi į sandėliukus, garažus, kontorą...

Žiobiškietis A.C. pastebėjo, kad ant medinio garažo durų nebėra pakabinamos spynos. Garaže žmogus neberado benzininio pjūklo "Husgvarna".

Naktį įsibrauta į Gerkonų žemės ūkio bendrovės kontorą. Apgadintos dvi durys, trijų durų įleidžiamos ir dvi pakabinamos spynos, seifas, nepataisomai sulankstyta metalinė dėžė, iš kurios pavogta apie 30 litų įvairiomis monetomis.

Įsibrovus į vienos Rokiškio Respub-

likos gatvės gyventojos sandėliuką, pavogtos trys vištos.

Iš Panemunio kaimo pranešta, kad R.M. rado iš vyrių išlaužtas garažo duris. Neįtikėtina, tačiau iš garažo niekas nedingo.

Rokiškio Jaunystės gatvės gyventojas A.P. pastebėjo išplėštas sandėliuko, esančio namo rūsyje, duris. Dingo elektrinis grąžtas, vyriškas skėtis, elektros matavimo prietaisas, keturi atsuktuvai bei kiti daiktai.

O.P. iš Rokiškio Respublikos gatvės pranešė, kad rado nuplėštas ūkinio pastato lauko ir vidaus durų pakabinamas spynas. Vagis ar vagys šitiek triūsė dėl trijų vištų ir gaidžio.

Nemažai įvairių daiktų Kūčių išvakarėse prarado Rokiškio P.Širvio gatvės gyventojas I.L. Iš namo rūsio sandėliuko kažkas išsinešė paprastą ir elektrinį grąžtus, dvi dviračio pompas, du automobilio veidrodžius (vienas buvo su elektroniniu laikrodžiu), raktų rinkinį, riedučių, pačiūžas, grąžtų rinkinį, grojančią girliandą. Ar tik šiame sandėliuke nebus pasisvečiavęs pilietis, kuris kitą dieną turėjo tapti Seniu Šalčiu?

"Andrikenės laikas" labai parankus užpuolikams

Policijos komisariate registruota nemažai atvejų, kai nusikaltėliai tamsoje netikėtai užpuola praeivius, išplėšia iš jų rankines ir dingsta. Dabar temsta tuoj po pietų, tad užpuolikai "veikti" gali dar žmonėms tebedirbant ar jiems grįžtant iš darbo. Štai Rokiškio Taikos gatvės gyventoja A.M. savo rankinę prarado prieš penktą valandą vakaro. Nepažįstamas jaunuolis ją užpuolė prie darželio - mokyklos "Varpelis". Rankinėje buvo 46 litai. Juodupės Liepų gatvėje moteris rankinę, kurioje buvo 21 litas ir "Sodros" pažymėjimas, prarado prieš šeštą vakaro. Užpuolikas juodupietę net buvo pargriovęs. Rokiškio Kėstučio gatvės gyventoja V.S. užpulta 18 val. Rankinės, kurioje tebuvo dokumentai, ji neteko Laukupio gatvėje. Nemažai nuostolių patyrė vienas vyriškis iš Rokiškio Vilties gatvės. Jis Panevėžio gatvėje buvo užpultas beveik 11 val. vakaro ir neteko AB "Rokiškio grūdai" dokumentų bei 450 litų.

Į blaivyklą - ginkluotas

Pakriaunių kaimo gyventojas V.K. tiek prisivaišino, kad vieną vėlų gruodžio vakarą buvo pristatytas į blaivyklą. Policininkams jį apžiūrint, rasti du mažojo kalibro šoviniai. Tiesa, šautuvo pakriauniškis neturėjo. Bet ką gali žinoti, gal kitą kartą prisigėręs ir su ginklu ims šlaistytis?

Avarijose nukentėjo ir važiutieji, ir pėstieji

Vėlų vakarą kelio Biržai - Pandėlys - Rokiškis 64 - me kilometre automobilis "Renault - 25", vairuojamas Kupiškio rajono Aukštupėnų kaimo gyventojas J.M., beje, dirbančio Rokiškio policijos komisariato Viešosios policijos jaunesniojo inspektoriumi, esant nepalankioms oro sąlygoms, susidūrė su priešpriešiais atvažiuojančiu automobiliu "Volkswagen Jetta", kurį vairavo juodupietis V.Š. Autoįvykio metu nukentėjo abiejų automobilių vairuotojai bei keleivės. Policijos pareigūnas buvo neblavus.

Rokiškio Strazdelio gatvėje automobilis "Audi - 80" kliudė į važiuojamąją dalį išėjusį neblaivų V.Č. iš Vilties gatvės. Pėstysis paguldytas į ligoninę.

Gruodžio 21 d. apie 16.45 val. Rokiškio Respublikos - Taikos gatvių reguliuojamoje sankryžoje G.G., dirbanti Policijos komisariate medicinos felčere, automobiliu M - 21406 kliudė per pėsčiųjų perėją ėjusią "Romuvos" vidurinės mokyklos mokinę A.G. Mergaitė įvykio vietoje medicinos pagalbos atsisakė, o apie 22 val. kreipėsi į Rokiškio ligoninės priėmimo kambarį, skųsdamasi skausmu klubo srityje. Su teikus medicinos pagalbą, moksleivė išleista į namus.

Gruodžio 22 d. apie 17 val. Rokiškio Panevėžio gatvėje staiga į važiuojamąją kelio dalį išėjusį pėstyją partrenkė automobilis "Volkswagen Passat", vairuojamas juodupiečio P.K.

Gruodžio 24 d. apie 0.40 val. Rokiškyje, Panevėžio - Vilties gatvių sankryžoje, lengvasis automobilis partrenkė važiuojamojoje dalyje stovėjusį girtą V.R. Šis paguldytas į ligoninę.

Pagal PK suvestines parengė
Vyngandas Pranskūnas

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

Rokiškio PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. gruodžio 31 d. ketvirtadienis. Nr. 80. Kaina 0,80 Lt.

*Laimingų
Naujųjų
metų!*

*O vieną kartą šventė baigės,
O snigo, snigo taip gražiai...
Apsnigo varną ant pakraigės,
Apsnigo žmogų ties beržais.*

*Jaučiaus - esu lyg Senis Šaltis
Su snaigių didele barzda,
Žvaigždėm sutvisko mano paltas,
Sušvito mėnuliu kakta.*

*Lyg naujametinis mirażas,
Lyg dovana žiemos nakties
Iš pasakų nykštukas mažas
Dainavo, šoko ant širdies...*

Danas Kairys